

Decibelin trendiraportit ovat lyhyitä koosteita ilmiöistä tai ongelma-alueista, joiden Decibelin nuorisotiedottajat ovat huomanneet olleen ajankohtaisia Kysy Pois! -neuvontapalvelussa kuluneen kuukauden/ajanjakson aikana. Trendiraportteja voi jakaa Decibelin 12 jäsenkunnassa kaikille niille, jotka tällaista tietoa tarvitsevat, esimerkiksi koulukuraattoreille, terveydenhoitajille, sosiaalityöntekijöille ja nuoriso-ohjaajille. Trendiraportit jaetaan nuorisotoiminnassa mukana olevien viranhaltijoiden kautta kaikkiin Decibelin johtoryhmässä mukana oleviin kuntiin.

Decibelin trendiraportti loka-joulukuu 2024

Kysymyksiä yhteensä: 471 (viime raporttijaksolla 356)

Kysymyksiä Decibelin jäsenkunnista yhteensä: 425 (311)

Kysymyksiä ruotsiksi: 401 (292)

Kysymyksiä suomeksi: 70 (63)

Tytöiltä: 319 (246)

Pojilta: 124 (100)

Muilta: 28 (10)

Eniten kysymyksiä esittäneitä ikäluokassa: 15 (15)

Trendit – Kysy Pois

Viimeisenä vuosineljänneksenä esitettyjen kysymysten määrä on noussut edellisestä kvartaalista 32 prosenttia. Kasvu selittyy osin kouluvierailuilla, joita teimme palvelua esitellessämme.

Kysymykset ovat kuitenkin jakautuneet tasaisen epätasaisesti siten, että mikään kategoria ei erityisesti pistä silmään. Suurin osa esitetyistä kysymyksistä on liittynyt jollakin tapaa seksiin ja seksuaalisuuteen, mutta prosentit jäävät tässä dominoivimmassakin kategoriassa maltillisiksi (12 %). Rakkausaiheisia kysymyksiä on esittänyt joka kymmenes nuori, ja joka yhdeksäs nuori puolestaan on halunnut esittää henkilökohtaisen kysymyksensä liittyen joko tyttöjen alapäähän tai rintoihin. Neljänneksi suurin kysymyskategoria on tällä kvartaalilla muodostunut niistä kysymyksistä, joille ei ole palvelussamme ollut omaa kategorista luokitteluvaihtoehtoa. Toisin sanoen ”kaikki ne muut”-kysymykset ovat muodostaneet 8,5 % esitetyistä kysymyksistä.

Kiinnostavana huomiona voimme mainita painoon, työhön, ehkäisymenetelmiin sekä liikenteeseen ja ajoneuvoihin liittyvien kysymysten puolittuneen viime vuoteen nähden. Myös sairauksiin ja vaivoihin liittyvät kysymykset ovat vähentyneet, samoin kuin perhekysymykset. Sen sijaan raha on puhututtanut enenevissä määrin. Muissa kategorioissa esitettyjen kysymysten määrä on hämmästyttävän samalla tasolla viime vuoden kanssa.

Rintoihin ja alapäähän liittyvissä kysymyksissä neuvoa tai ohjeistusta on kysytty liittyen alapään epätavallisiin tuntemuksiin, vuotoihin, hajuihin tai fyysisiin muutoksiin tai ulkonäköön liittyen (esim. haavaumat, rintojen kasvu jne). Kysymyspalstan voidaankin nähdä tarjoavan tärkeää terveysneuvontaa, joka osaltaan tukee terveydenhoitojärjestelmää ohjaten hoitoon tai ohjeistamalla nuoria asioissa, jotta järjestelmä ei kuormitu kohtuuttomasti. Terveystieteellistä näkökulmaa täydentää myös kohtaamisen nuorisotyöllinen taso. Toisin sanoen nuorta ja hänen kasvuaan ja kehitystään pyritään tukemaan ohjeistamalla kokonaisvaltaisesti; pyrkimyksinä on (kysymyksen kategorisen luonteen mukaan) esim. nuoren minäkuvan positiivinen kehittyminen, kehorauhan ja itsearvostuksen lisääminen tai esim. oman päätöskyvyn lisääminen. Tähän pyritään mm. monimuotoisuutta aktiivisesti tunnistamalla ja puolustamalla.

Nuorisotiedottajilta ja muilta asiantuntijoilta on haettu myös ammattilaisen näkökulmaa, peilauspintaa kuin tukeakin myös läheisyyteen liittyvissä asioissa. Mitä jos tuntee vetoa saman sukupuoliseen ystävänsä? Kuinka suostumusta kysytään käytännössä? Kuinka suuseksiin edetään tai kuinka sitä pyydetään, voiko sitä pyytää?

Rakkauden syvyys ja monialaisuus näyttäytyy myös kysymyspalvelussamme. Rakkaus ei kysymyspalvelussamme näyttäydy ainoastaan vaaleanpunaisena hormonipilvenä, vaan nuorten rakkaussuhteet ovat yhtä monimutkaisia ja ulotteisia kuin aikuistenkin. Nuoret haluavat pohtia aikuisen kanssa ikäeroon liittyviä asioita ja tunteita, joita eivät oletettavasti kehtaa tuoda ilmi vertaistensa joukossa. Tällaisiksi voidaan mieltää esimerkiksi tunteet opettajia, kaverin poikaystävää, sukulaista tai vaikka omaa ystävää kohtaan. Kysymyksissä pyydetään myös apua esimerkiksi parisuhteen päättämiseen.

Viime aikoina tekoäly on puhututtanut paljon, etenkin nuorten parissa tieto,- ja neuvontatyötä tekeviä nuorisotiedottajia. Mikä on nuorisotiedotuksen rooli aikakautena, jona nuori voi kysyä puhelimitään mitä tahansa, mihin kellon aikaan tahansa. Tuleeko kysymyspalvelu kuivahtamaan?

Tämän hetken ja tiedon valossa huolta ei näytä olevan. Nuoret turvautuvat kysymyspalveluun moninaisissa asioissa; kysyäkseen neuvoa vaihtoehtoisia vaatteita myyvistä kaupoista, hyvästä ravinnosta huolimatta pieninä pysyvien kissojen ruokinnasta tai kuivan hiuspohjan hoidosta. Tekoäly kun ei osaa antaa tunnetta siitä, että vastaus on kohdennettu henkilökohtaisesti ihmiseltä ihmiselle. Siihen me Decibelissä haluamme yhä enenevissä määrin panostaa.

Suuri kiitos kaikille asiantuntijoillemme ja yhteistyökumppaneillemme, olemme kiitollisia hyvästä yhteistyöstä Kysy Pois-palvelun ylläpitämisessä. Ilman teidän apuamme emme olisi päässeet näihin tuloksiin!

Raportointijakson perusteella nuorille pitäisi mielestämme tiedottaa enemmän:

- Seksuaalitaidoista! Tämä tarkoittaa asiallista seksuaalisuuteen liittyvien tietojen ja taitojen jakamista. Tällä edistetään seksuaalista hyvinvointia ja seksuaaliterveyttä. Huom. Seksuaalitaidoista puhuminen ei tarkoita seksiin kannustamista! On tärkeää ohjeistaa nuoria ymmärtämään seksi laajemmin vuorovaikutustilanteena pelkän seksin sijaan. Kommunikaation painotus, suostumuksellisuus, kunnioitus, omien ja toisten rajojen tunnistaminen!
- Ihmissuhdetaidoista! Nämä kulkevat käsi kädessä tunnetaitojen kanssa. Mitä tunnen nyt? Kuinka tunteita voi käsitellä? Kuinka pyytää anteeksi, kuinka ottaa vaikea asia puheeksi? Kuinka sanoa ei, kuinka kertoa tunteistaan? Nämä kaikki linkittyvät kohtaamisiin, vuorovaikutukseen, ryhmässä ja laajemmin yhteiskunnassa toimimiseen.
- Mielenterveydestä! Nuorilla tulee olla tieto siitä, kenen puoleen kääntyä avun tarpeen ilmaantuessa omalle, tai läheisen kohdalle. Tiedon tulee olla helposti saatavilla.
- Tieto kohdennetuista palveluista: Tietääkö nuori, keneltä saa apua jatko-opintoihin hakeutuessa? Entä kun motivaatio on loppumassa?

Aiemmat trendiraportit voi lukea verkkosivulla <https://www.decibel.fi/meista/decibelin-trendiraportit>.

Jos olette kiinnostuneita teemapaketeistamme, jotka voidaan toteuttaa myös etänä, ottakaa yhteyttä! (decibel@mustasaari.fi).

Ystävällisin terveisin

Decibel-tiimi